

GELŽKELIŲ STREIKAS BAIGTAS; ANGLIAKASIAI DAR STREIKUOJA

Rengia Prieš Streikus Įstatymą

Praeita savaitė buvo didelio įsitempimo momentas susikirtime streikuojančių prieš darbdavius. Įsitempimas ėjo gana dideliu greičiu. Pradžioje savaitės buvo grasinama geležinkeliečių streiku. Visokio, o daugiausia pikto, nusistatymo tuo reikalu pasireiškė visame krašte. Į šį reikalą gyvai ir smarkiai įsikišo prez. Truman ir kongresas. Pagaliau, gegužio 25 d. popietį tas įsitempimas atslugo, kai geležinkeliečių streikas užbaigtas.

Savaitę prieš tai atgal, vienai dienai praslinkus po to, kai valdžia geležinkelius perėmė ir savo rankas, geležinkeliečių streikas atidėtas penkioms dienoms, tai yra iki gegužio 25 d. vakar popiet. Gegužio 21 d. prezidentas valdžios žinion perėmė minkštosios anglies kasyklas, prašydamas darbininkus grįžti į darbą. Gegužio 22 d. prezidentas pasiūlė kompromisą geležinkeliečiams išvengimui streiko. Gegužio 23 d. prezidento pasiūlymą geležinkeliečiai atmetė ir pradėjo streikuoti. Gegužio 24 d. vakare prezidentas pasakė aštrią kalbą, išdėstydamas streiko padėtį ir smerkdamas du geležinkeliečių vadus — Alanley Johnson, lokomotivų unijos prezidentą, ir A. F. Whitney, traukinių aptarnautojų unijos prezidentą. Prezidentas pareiškė, kad jis deda pastangas darbininkams pagelbėti ir kad geležinkeliečių astūnoliška umijų sutinka priimti jo pasiūlytą 18½c. pakėlimą per valandą, bet minimų dviejų umijų vadai nesutinka toliau derėtis ir išėjo į streiką. Prezidentas pakvietė streikuojančius geležinkeliečius neklusėti ty savo vadų ir grįžti į darbą šeštadienio 4 val. popiet.

Gegužio 25 dieną reikalas ėjo dar skubesniais šuoliais. Prieš nustatytą prezidento laiką, geležinkeliečiai pasiūlė "sąlyginį pasidavimą", bet prezidentas tą pasiūlymą atmetė. Prezidentas su reikalu atėjo į kongresą, prašydamas išleisti prieš streikus laikiną įstatymą. Praėjus lygiai trimis valandoms po to, kai prezidentas "sąlyginį pasidavimą" atmetė ir jam bekalbant kongrese, geležinkeliai paskelbė sustoja streikuoti ir tuo streikas pasibaigė.

Darbininkai laimėjo pakėlimą algų po 18½c. per valandą ir kitas pagerinimo sąlygas. Bet praėjus porai valandų po streiko pabaigos, žemesnieji kongreso rumai priėmė bilių, kuriuo suteikia prezidentui griežtą galią apriboti streikus. Minimas bilius dabar svarstomas senate, kur dėl to eina gana smarkių susirėmimų.

Minkštosios anglies streikas dar tebeina. Nors prezidentas paprašė darbininkus grįžti į darbą ir dirbti valdžios priežiūroje, bet labai maža darbininkų jo prašymo paklausė. Rašant šitai gegužio 28 d. priešpiet, tačiau, tikima, kad ir minkštosios anglies streikas netrukus bus vienu ar kitu būdu užbaigtas.

Iš į Sibirą Ištremtųjų Rusai Viliodavo Batus, Marškinius

New York, N. Y. (LAIC). Netrukus sueis penki metai, kai tukstančiai lietuvių ištremta į tolimuosius Azijos plotus. Kaip jie ten gyvena, dalinai galima pamatyti Ada Halpern parašytoje knygoje "Conductor Tour". Autorė yra lenkų kilmės moteris, Šveicarijoje baigusi matematikos mokslus, gavusi daktaro laipsnį ir gyvenusi Lvoje. Lenkija rusams okupavus, sovietų policija ją suėmė ir išvežė į Kazakstaną. Kai lenkai pradėjo savo žmones repatrijuoti, ji įstojo į besiformuojančius legionus ir ištruko iš Rusijos. Knygoje pasakojama, kad okupantai, sugrūdę tremtinius į prekinis vagonus, retai teduodami jiems vandens ir dar rečiau maisto, per dvi savaites juos gabeną į Kazakstaną. Ajaguz stotį. Nuo tokio nežmoniško tremtinių elgesio daugelis susirgo, kai kurie mirė, o kiti nusizūdė. Gyvais likusius išmetė prie vieno kaimelio, tiesiog lauke, nenurodydami nei kur eiti, nei kur dėtis. Daugumoje tai buvo moterys, nes vyrai buvo išvesti prie sunkiųjų darbų arba į kalėjimus. Tarp ištremtųjų buvo net 80 metų senelių. Šiaip-taip miestieji įsiprašė į parazitų pilnas molines trobes.

Vietos gyventojai juos pradėjo pusbadžius varinėti ir dar-

bus, metais prisirinkusių mėš-
lų versti arba kalnuose gyvu-
lius varinėti. Kartais juos apgyvendyda-
vo iš šakų supintose palapinė-
se, kur nei stogo nebuvo. Nauji jų šeimininkai visom
priemonėm viliodavo iš jų at-
sivestą arbatą, batus, marški-
nius ar kitus reikmenis, bai-
siai mėgdami kyšius. Moterys buvo priverstos ne-
šioti 125 svarus sveriančius
maišus. Po sunkaus darbo moterys
turėdavo žiemą grįžti į šaltas
trobas. O su maistu kartais
budavo taip bloga, kad trem-
tiniai budavo priversti grieb-
tis ędalo, kuriuo kazokai gy-
vulius maitindavo. Žiemos metu siausdavo to-
kia viesula ir pugas, kad tu-
nimis galėdavai ant stogo
užėti, o šis durimis reikėjo
tunelius išsikasti. Šitokiose ir dar blogesnėse
sąlygose dar ir šandien tebė-
ra dešimtyt tukstančių prie-
vart. Rusijon išvestų lietu-
vių.

Vakaru Europa (LAIC). —
Europoje leidžiamas Laisvės
Varpas paskelbė nugirstą Lat-
vijos radio pranešimą, kad
Rygoje Domas aikštėje pakar-
ti 141 legionieriai, jų tarpe ir
7 lietuviai. Lavonai kartuvėse
iškabojo trejetą dienų.

Atvežė Pabėgėlių Iš Vokietijos

Tarpe Atveštųjų Yra ir Keturiolika Lietuvių

Praeitą savaitę į New York-
ko uostą pribuvo laivas su
daugiau, kaip 800 pabėgėlių iš
Vokietijos. Tame laive buvo
įvairių tautybių žmonių, kurių
didžiumą sudarė žydai. Tarpe
atveštųjų buvo, berods, ir ke-
turiolika lietuvių.

Šie žmonės į Ameriką įleis-
ti sulig tam tikro prezidento
patvarkymo — be kvotos. A-
merika yra pasirizusi ir dau-
giau pabėgėlių įsileisti. Šis A-
merikos elgesis yra daugiau,
negu mielaširdingas. Juk daug
tukstančių Vokietijoje — A-
merikos, Anglijos ir Francijos
zonoje — gyvenančių pabėgė-
lių nenori grįžti į savo tėvynes
dėl to, kad jų ten laukia sunki
okupanto-ruso letena. Tie
žmonės įtariamai fašistais ir
hitlerininkais ir kai tik spėja
bent kurį į savo nagus sučiup-
ti rusai — tiems žmonėms prie-
siena arba atsidurti Sibire ar,
kai kuriems, net ir prie sienės.
Tokių atsitikimų yra pa-
sitaikę jau nemaža. Amerika,
priimdama tuos nelaiminguo-
sius žmones į šį laisvąjį kraš-
tą, atlieka begaliniai didelį
mielaširdingumo žygi.

Ar daug, tokiu būdu, į A-
meriką pakliūs lietuvių — tik
ateitis teparodys. Reikia, ta-
čiau, tikėti, kad ta laime ga-
lės pasinaudoti nemaža mūsų
brolių ir seserų, dabar gyvenan-
čių nežinioje ir baimėje
nežinodami, kas jų laukia ir
kas ryt-poryt su jais nutiks.

Pertoli Nuėjo

Laike karo Lenkijos pože-
miniu judėjimu prieš nacius
vadovavo gen. Bor, kuris pas-
kutiniu laiku atvyko į Ameri-
ką. Jo ta vadovybė, savo lai-
ku, užsibaigė tragedija. Mat
rusai buvo prizažėję jam pa-
gelbą, kai lenkai sukils prieš
vokiečius Varšavoje. Jie tą
prizažą priėmė už "gryną pi-
nigą" ir sukilimą pradėjo. Bet
rusai atsisakė jam suteikti ža-
dėtą pagalbą. Po gana ilgo-
kos ir atkaklios kovos bei di-
delių aukų, sukilimas buvo
nugalėtas. Gen. Bor paviko
pasprukti iš Varšavos.

Minimas generalas, tačiau,
nepučia į tą dūdą, kuria Len-
kijai duodoja rusai ir bolševi-
kuojanti lenkų vyriausybė.
Atsilankius gen. Bor į Ameri-
ką, jis čia priimamas, kaip po-
pasizymėjęs kovotojas prieš
demokratijos priešius. Jis ypač
graziaiai priimtas New Yorko
mieste.

Bet (ar girdėjote?) už ši-
tokį jo priėmimą Rusijos at-
stovas UN Saugumo Taryboje,
"draugas" Gromyko, kelia
protestą, tą lenkų vadą visai
niekindamas ir už jo priėmi-
mą-pagerbimą amerikiečių s-
smerkdamas.

Išrodo, kad rusai nuėjo jau
kur kas pertoli, pradėję tie-
siginiai kištis net į tokius
Amerikos žmonių mažus rei-
kalėlius, kaip pagerbimas tų
žmonių, kuriuos numatoma
reikalo pagerbti.

Pasmerkė Tuos, Kurie Kalba Apie Kitą Karą

New York, N. Y. — Ameri-
kos nuolatinis UN Saugumo
Tarybos narys, E. R. Stetti-
nius, pasmerkė visus tuos, ku-
rie kalba apie Trečiojo Pasau-
linio Karo neišvengimą. Jis sa-
ko, kadangi pasaulio tautos
bendradarbiavo iki šiol —
bendradarbiaus ir toliau, kad
kitas karas neįvyktų. Jei ne-
bendradarbiautų — pasauliui
butų atnešta didžiausia nelai-
mė.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Vakaru Europa (LAIC) —
Iš Europos pranešama, kad
pakeičiui į Ameriką yra doc.
J. Kuprionis, kun. Cekavičius
ir eilė kitų. Australijoje buvęs
lietuvis kun. J. Tamulis pasie-
kė Londoną ir, gavęs vizą, ar-
timiausiu laiku atvyks į Los
Angeles. Ten pat laukiama at-
vykstant ir kun. J. Kučinsko.
Apie rudenį rengiasi pasiekti
Chicagą kun. K. Matulaitis,
dabar besidarbuojąs Londono
lietuvių tarpe.

Washington, D. C. — Čia
tik ką užsibaigė taip pavadina-
ta "Emergency Food" konfe-
rencija, kurioje dalyvavo daug
tautybių atstovų. Konferenci-
ja nutarė kolabiau visame pa-
sauly padauginti maisto gami-
nimą ir taupymą, kad tuo bu-
du galėjus pagelbėti badu pa-
liedoms valstybėms. — Duo-
nos kepėjams vyriausybė įsa-
kė sumažinti duonos kepaliu-
kus 10% nuo birželio 1 die-
nos. Kainos sumažinimas ne-
nustatyta. Už kelių dienų pie-
no kvortai bus pakelta vienas
centas, o sviesto svarui nuo
10 iki 12c.

Maskva. — Rusijos užsie-
nio reikalų ministeris, "drau-
gas" Molotovas savo pareiški-
me kaslink pakrikusios "Keturi-
jų Didžiųjų" konferencijos
Paryžiuje apkaltino Ameriką
ir Angliją veikime ne prieš
taikos palaikymą, bet prieš
Sovietų Rusiją, sudarant tam
tikslui "imperialistinį bloką".
Washington sakoma, kad jei
ir yra sudaryta toks anglo-
amerikiečių blokas, tai jis at-
sirado tik dėka Rusijos savo-
tikškam prieš tą "imperializ-
mą" veikimui.

Washington, D. C. — Gegu-
žio 26 d. prez. Truman pralei-
do pusvalandį konferencijai su
minkštosios anglies
unijos prez. Lewis ir valdžios
atstovais, tikslu kogeirčiau už-
baigti minkštosios anglies
streiką. Konferencija užsiba-
igė be pasekų. Kita konferen-
cija bus laikoma gegužio 27
dieną. — Į Pennsylvania val-
stijos minkštosios anglies ka-
syklas dirbti sugrįžo tik apie
5,000 darbininkų. Kiti laukia
pasirašymo kontrakto ir kai į
darbą grįžti jiems įsakys uni-
jos prez. Lewis.

Washington, D. C. — Prez.
Truman gauna neapsakomai
daug sveikinimo telegramų dėl
skubaus geležinkeliečių strei-
ko baigimo. Tačiau pasipiktini-
mo prieš jį kyla iš darbininkų
vadų pusės už norėjimą pra-
vesti streikus apribėjiojan-
čio įstatymo. Net yra grąsini-
mų už tai jo neišrinkti prezi-
dentu laike busimų prezidento
rinkimų 1948 m. Trainmen's
prez. Whitney pagrąsino tam
tikslui išleisti \$47,000,000 uni-
jos turimų pinigų.

New York, N. Y. — Siam
valstybė atsikreipė į UN Sau-
gumo Tarybą, prašydama už-
tarimo prieš Francijos karo
jėgų įsiveržimą į Indo-Kiniją.
— Čia gauta žinių, kad Kinij-
jos komunistai ir nacionalistai
pradėję taikos pasitarimą.

New York, N. Y. — Buvęs
ispanų republikonų valdžios
premieras, dr. J. Giral, UN
Saugumo Tarybai pranešė,
kad Ispanijos diktatorius,
Franko, turįs milijoną kariuo-
menės. Esą, tik Francijos pa-
sieny jis laikąs 250,000 ap-
ginkluotų vyrų, o kiti išmėty-
ti po visą kraštą. Taipgi, pas-
kutiniu laiku jis pradėjęs ka-
riškius rėdyti civiliniais ru-
bais, prisibijodamas tarptauti-
nės (UN) komisijos inspekti-
jos.

Pragoje Pakartas Nusikaltęs Nacis

Vienas Siautėjimas Sulaikyta, Bet Kas Sulaikys Dar Vieną?

Apie septyni metai atgal,
Karl Hermann Frank, savu
laiku buvęs Cekoslovakijos
"saugotojas", to krašto žmo-
nės Pragoje pasakė: "Atsi-
minkite, kad stiprus Vokietij-
jos ginklai apsaugos jus". Bet
šis "saugojas" tam kraštui at-
nešė vergiją. Minimas nasis
visų pirmausiai 300,000 čekų
išsiuntė į Vokietiją vergiš-
kiems darbams. Jis sumobili-
zavo jaunuomenę kovojimui
prieš rusus. Jis įsakė masiniai
žudyti ir studentus. Jis, "be-
saugodamas" Cekoslovakiją,
nuo žemės paviršiaus nušlavė
ir miestelį Lidice birželio 10
d., 1942 m. Ten 176 nekalti
žmonės (vyrai) nužudyti ant
vietos, o 235 moterys pasiusta
į koncentracijos stovyklas.

Šis nasis buvo teisiamas ir
už savo atliktus žygius nuteis-
tas pakorimui, kas ir padary-
ta praeitą savaitę Pragos ka-
lėjimo kieme. Jį žudant, tēmi-
jo 8,000 žmonių, jų tarpe ir
nemaža moterų tų vyrų, ku-
riuos jis nužudė Lidice mies-
telį.

Toks tai nacio likimas. Pa-
našaus likimo laukia ir dau-
gelis nacių galvažudžių, kurie
po Europą siautėjo laike bu-
vusiojo karo. Frank ir jam
panašūs žudė nekaltus žmones
ir griovė miestus bei miestie-
lius. Šiandien tie sugriauti
miestai-miesteliai atsibudavo-
ja. Ypač Lidice bus atbudavo-
tas kaip paminklas to didelio
bestijų siautėjimo. Naciai, ku-
rie griebė daugiau, negu nega-
tikškam prieš tą "imperializ-
mą" veikimui.

Atlieka Didelę Krašto Pareigą

Amerika turi 228,000 mylių
ilgumo geležinkelį. Šie keliai
tautoje atlieka tokią pareigą,
kaip kraujas žmogaus kune.
Ne karo laiku geležinkeliai tu-
rėjo 48,000 keleivių ir
1,684,000 prekinį vagonų bei
44,000 lokomotivų. Per metus
laiko geležinkeliai perveždavo
450,000,000 keleivių ir 2,000-
000,000 tonų prekių. Geležin-
keliai gabena į miestus mai-
stą ir visokias pragyvenimo
reikmenis. Jie taipgi nuveža ir
pajurius prekes gabenimui ir
kitus kraštus ir parveža iš
uostų prekes, atgabentas iš ki-
tų kraštų.

Praeitą savaitę pabaigoje
geležinkelio darbininkai — in-
žinieriai ir traukinių aptarnau-
tojai — buvo sustreikavę.
Ir atsivaizdinkite, kas but at-
sitikavę bent savaitę laiko!...
Miestuose nebūtume turėję
maisto ir pragyvenimui įvai-
riausių reikmenų. Fabrikuose
ir ukiuose but gulėję paga-
minti reikmenys, negalint be
geležinkelio pagelbos jų nuga-
benti ten, kur reikia. Laimė,
kad streikas pasitęsė tik
trumpą laiką.

New York, N. Y. — Čia
gaunam žinių apie Europos
dvejuose valstybėse įvykusių
rinkimų pasekas. Cekoslovakij-
joje žymiai laimėjo kairieji,
vadovaujami komunistų. Jie
ypač laimėjo Bohimijoje ir
Moravijoje, tačiau dešinieji at-
siekė laimėjimų Slovakijoje.
Amerikiečių okupuotoje Vo-
kietijos daly laike balsavimų
laimėjo Christian Social Union
prieš Social Demokratus ir ko-
munistus.

SLA 44 SEIMAS ĮVYKS HOTEL TAFT, NEW HAVEN, CONN.

Parengimai, Sveikinimai, Aukos

SLA 44 seimas prasidės šeštadienį, birže-
lio 15 dieną ir tęsis iki birželio 21 dienai. Sei-
mo posėdžiai įvyks didžiausiam New Haven
viešbuty, HOTEL TAFT, Chapel and College
Sts., New Haven, Conn.

Viešbuty bus vietos delegatams, kambari
užsisakiusiems. Kambarių kainos skančios:

Two single rooms with connecting bath —
\$3, \$3.25 and \$3.50;

Double room and bath — \$5, \$5.50, \$6,
\$6.50 and \$7;

Two double rooms with con. bath each
room — \$5, \$5.50 and \$5.75.

Delegatams patariame apsistoti Hotel
Taft, kur dešimtame aukšte įvyks seimo sesijos
ir visas bus ant vietos, o taipgi delegatai galės
gyventi netoli vienas kito. Kambarius reikia
užsisakyti išanksto todėl, kad tuojau po seimo
prasidės Yale Universiteto Commencement. To-
del delegatai nelaukite paskutinės dienos — už-
sisakykite kambarius išanksto, kad vėliau ne-
pasitaikytų nesmagumų. Rezervuoti galite pa-
čiam hotely ar žemiau paduodamui adresu: Mr.
M. J. Vokietaitis, 180 Quinipiac Ave., New
Haven, Conn. Užtenka prisijusti atvirute, pa-
žymint, kada pribusite ir kokio kambario norė-
site, o visas bus mieliai sutvarkyta. Taipgi
pageidaujama, kad delegatai ir svečiai išanksto
užsisakytų ir bankieto tikietus, kurių kaina \$4
ir kurių yra tik apružėjuotas skaičius.

Seiminiai Parengimai

Sekmadienį, birželio 16 d. seimo delegatų ir sve-
čių susipažinimui Seimo Rengimo Komisija rengia di-
delį pikniką, kuris įvyks Indian Grove, West Haven,
Conn. Prasidės 10 val. ryte ir tęsis iki vėlomos. Čia
bus geriausia proga Conn. valstijos inteligentams,
biznieriams, profesionalams, veikėjams ir plačiai lie-
tuvų visuomenei sueiti į pažintį su iš tolimų miestų
atvykusiais svečiais seimo delegatais ir delegatėmis.
atvykusiais svečiais seimo delegatais ir delegatėmis.
Antradienio vakare, birželio 18 d., Hotel Taft sveitai-
nėje, įvyks Seiminis Bankietas, kuris bus pajavirintas
programu, o delegatai ir svečiai bus maloniai ir ska-
niai pavaišinti.

Seimui Aukos

Kiekvieno seimo proga, SLA kuopos, SLA na-
riai ir bendrai lietuviai paaukvoja įvairiems svarbiems
mūsų organizacijos ir lietuvių reikalams. Šiuo prime-
name, kad aukomis geriausiai paremti šiuos SLA fon-
dus:

1. **SLA Jaunuolių Švietimo Fondas.** Jam reikia
paramos dėl to, kad turėtume užtektinai išgalių švie-
ti Amerikoje gimusi jaunimą ir jį pritraukti prie mu-
sų organizacijos. Paaukokite šiam fondui.
2. **SLA Našlių ir Našlaičių Fondas.** Šiam fondui
pinigai reikalingi dėl to, kad turėjus iš ko nors dail-
nai sušelpyti visus atsisaukusius SLA narius ir narių
šeimynas, išliktus bent kokios nelaimės. Sulig dabar-
tinių šio fondo išgalių, toli gražu, negalima visų pra-
šymų pateikti. Turėkite domėje šį fondą.
3. **SLA Moksleivių Fondas.** Iš šio fondo SLA
skolina pinigus tiems SLA nariams ar narių vaikams,
kurie neturi ištekliaus užbaigti aukštųjų mokslo.
Iš šio fondo jau pagelbėta daugeliui jaunuolių, kurie
šiandien yra naudingi mūsų gyvenimui. Šiuo tarpu
tame fonde pinigų veik nėra ir tokiu būdu negalima
niekam paskolų suteikti, nors prašančių yra nemaža.
Neužmirškite šio fondo.

4. **Bendri Lietuvių Reikalai.** Bendrų lietuviškų
reikalų yra daug. Tie reikalai laukia visų paramos.
Bendriems lietuvių reikalams, priprastai, SLA seimai
nemaža pinigų paskiria iš Tautiškių Centų Fondo. Pa-
aukokite šiam fondui per busimąjį seimą. Aukodami,
galite nurodyti, kokiam tikslui aukojate, o seimas
tuos pinigus paskirs sulig jūsų pageidavimo.
Aukos ir seimo sveikinimus reikia siųsti šiuo ad-
resu:

**Lithuanian Alliance of America
Convention,
DR. M. J. VINIKAS, Secretary,
Hotel Taft, Chapel and College Sts.,
New Haven, Conn.**

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America
PRANAS BAJORAS
Editor
DR. M. J. VINIKAS
Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States — \$1.50
To Foreign Countries — \$2.00
307 W. 30-th St., New York 1, N. Y.
Tel.: LACKAWANNA 4-5529

PASTABOS

KAI JAU seniau organe buvo pranešta, SLA sekretoriui, M. J. Vinikui, pavyko laimėti, gaunant apdraudus departamentų sutikimą padidinti apdraudus sumą tiems į naująją apdraudą persikeliantiems nariams, kurie pasirenka trečiąjį persikėlimo planą. Tas laimėjimas atsiektas jau tuomet, kai buvo išsuntineta apie 5,000 persikėlimo aplikacijų, pažymėtų serial No. 451. Dabar Centras užkrautas darbiais, rengiant papildomas aplikacijas ir siunčiant jas toms kuopoms, kurių nariai buvo gavę pirmąsias persikėlimo aplikacijas. Šis pakeltimas, tačiau, neliečia tų narių, kurie yra pasirinkę persikelti į pirmąjį ar antrąjį persikėlimo planą ir tų narių, kurie gavo persikėlimo aplikacijas, pažymėtas serial N. 451 A.

SLA SEIMO Rengimo Komisija kviečia visus seimo delegatus, svečius ir Conn. valstijos lietuvius atsilankyti į seiminis parengimus: pikniką-įšvažiavimą birželio 16 dienos popietį, Indian Grove Parke, ir į bankietę, kuris įvyks birželio 18 dienos vakare, Hotel Taft, New Haven, Conn. Rengėjai užtikrina visiems atsilankiusiems kogeriausią patarnavimą ir gerus laikus.

"PATYS MUŠA", Patys Rėkia — tokia antraštė šiam numerio telpa straipsniais, kaip atsakymas į SLA 352 kp. rezoliucijos komisijos bolševikų spaudoje apie SLA rašomas nesąmones. Šį straipsnį verta pasiskaityti kiekvienam SLA nariui. Iš jo sužinosite, kaip tie žmonės bando pakenkti SLA dabar pravedamam persiorganizavimui.

PASTEBEJOME, kad busimojo seimo Darbų Knyga šiemet nebus mažesnė, negu paskutiniųjų seimų budavo. Joje pilniausiai nušviečiama visas SLA stovis ypač S. L. A. Prezidento ir Sekretoriaus raportuose. Joje telpa ir visų Pastovyjų Komisijų raportai.

SEIMO Rengimo Komisija vis ragina ir ragina delegatus kambarius užsisakyti išanksto. Kaip komisija, taip ir viešbutis nori žinoti, kiek vietų delegatams rezervuoti. Delegatai, malonėkite šį jį pageldivimą išpildyti. Vienam asmeniui kambarių Hotel Taft jau neturima. Del dviejų kambarių dar yra ir visų gal užsisakyti du susitarę delegatai. Kiti hoteliai dar turi ir vienam asmeniui kambarių. Šiais reikalais rašykite: Mr. M. J. Vokietaitis, 180 Quinpiac Ave., New Haven, Conn.

LAIKE buvusiojo karo armijoje ir laivyno tarnavo arti 1,000 SLA narių — vyrų ir merginų. Iš šio skaičiaus septyniolika mūsų jaunuolių žuvo, bekovodami už geresnį žmonijos susitvarkymą. Šie mūsų organizacijos karžygiai bus įspūdingai pagerbti būsimajame seime. Tame pat seime bus pagerbti ir užsitarėve SLA veikėjai, žuvusiųjų karių motinos bei į seimą atsilankiusieji kariai. Pagerbimas įvyks birželio 16 dienos tam tikslui specialiai laikomajam rytmetinėsi sesijai.

IKI SIOL ir Centras susiusta 217 delegatų mandatų.

Didelio Bado Šmėkla Pasaulį

NESENAI iš užsienio sugrįžęs buvęs Suvienytų Valstijų prezidentas Hooveris Amerikos žmonėms pranešė, kad Europoje ir Azijoje šiuo tarpu išbadėjusių žmonių yra apie 800,000,000, jau "lengva mirtimi mirstančių" 300,000,000, o iki 30,000,000 Europos kudičių yra "fiziškai nenormalūs".

Šios tragiškos padėties gelbėjimui jis kreipiasi į visas pasaulio valstybes, kurios dar turi maisto resursų, suteikti maisto toms valstybėms, kur bado šmėkla jau pradėjusi siausti ir kur netrukus pradės siausti. Jis įvardino valstybes, kurios ir po kiek turi tam tikslui maisto į badų paliestas valstybes, pasiūsti. Amerikai, kaip geriausiai maisto žvilgsniu stovėčiai, jis skiria 4,220,000 tonų maisto. Jei norima išbadėjusiems žmonėms pagelbėti — maistą reikia pradėti siųsti jau dabar ir iki rugsėjo 30 dienos nusiųsti 10,897,000 tonų maisto.

Šiame kritiškame momente į pagelbą stoja visos valstybės, kurios išsigali pagelbėti. Buvo pakviesta ir Rusija savo dalį pridėti. Bet, pasirodo, kad jos pareigumai ar nenorėjo ar nebeturi iš ko tai padaryti. Stalinas pareiškė, kad Amerikos prezidento Trumano ir UNRRA tos pagelbos prašymas padarytas pervėlai, nes Rusijos maisto rezursai jau išsibaigę. Jei taip išties yra — kaltinti nieko negalima, nes gal netrukus ir pati Rusija pradės pagelbos prašyti. Bet jei ji į pagelbą neina, turėdama ganėtinai maisto rezursų — už tai Rusiją pasmerks istorija ir keiks išbadėję žmonės. Žinoma, del to dabartiniam Sovietų Rusijos pareigūnams aebus nė šilta, nė šalta... Jiems geriausia, kai juodaugiaus žmonių gyvena skurde, nes tuomet "gera sėja" komunizmui platinai...

Kuo šiame svarbiame ir kritiškame momente gali prisidėti Amerikos lietuviai, kurie remia kiekvieną labdarybės ir žmoniškumo reikalą? Mes turime sekti savo vyriausybės nurodymus: taupyti maistą kolabiaučiai, kad būtų galima kodaugiau pasiusiti ten, kur reikia. Valgydami namie ar valgykloje, visuomet turėkime mintyse, prie mūsų stalo sėdinti "nematoma asmenį", kuris gyvena tokioje pasaulio daly, kur šiandien didelė stoka maisto, ir laukia nuo mūsų atliekamo karnelio. Todel taupykime kadir tą karnelį tam, kuris jo ištroškusiai laukia. Bent šiuo mes galėsime prisidėti prie tos milžiniškos kovos nugalėjimui bado.

Geras Požymis

PASKUTINIŲ laikų tarpe Amerikos laikraštinių, ku, neįskaitant į jų tarpą bolševikiškos spaudos atstovų, pasireiškė puštinai geras požymis: labai žymiai sumažėjo vieni kitų niekinimai, kai netolimoje praeity tie laikraštiniškai vieni kitiems į veidus ir akis "spjauė" be jokio pasigailėjimo.

Tas požymis yra begaliniai reikšmingas ypač šiame momente, kai mums prisieina, viską į šalį padėjus, kovoti už visų patriotingųjų lietuvių vyriausią idealą — Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės atgavimą.

Pasidžiaugiant šiuo pasireiškimu, linkėtina, kad ateity tarpe Amerikos lietuvių patriotingųjų laikraštinių susidarytų dar geresnis solidarumas ir sugyvenimas. Juk taip beveikdama, geriau vieni kitus suprasiame ir galėsime geriau įvertinti laikraštinių profesiją, kurią iki šiol kai kurie taip labai neigė ir pažemino.

Šiame Tėvynės numerio telpa brolio R. S. P. V. straipsnelis, kuriuo jis sumano SLA 44 seimo progą New Havene turėti spaudos bendradarbių susirinkimą, kuriame būtų galima apkalbėti kai kuriuos spaudos ir spaudai bendradarbiavimo reikalus. Mes tokiame pasiulymu pritariame ir tikime, kad jis galėtų būti begaliniai reikšmingas tolimesnei Amerikos lietuvių spaudos atstovų darbuotei.

Bjauri Raudonųjų Propaganda

KAI ANAIS laikais į "sovietų" Lietuvą vyko "misisionierius" A. Bimba, mes atspėjome, kas iš to išeis: Lietuvoje jis meluos, buk vis Amerikos lietuviai pritaria bolševikiškam režimui Lietuvoje, o į Ameriką sugrįžęs — tą patį darys, tikrindamas, buk Lietuvos žmonės tuo režimu pilniausiai patenkinti.

Taip ir išėjo. Savo "misiją" atlikęs Lietuvoje, dabar Bimba važinėja po Amerikos lietuvių kolonijas, meluoja apie tenatinių žmonių nusistatymą ir gyvenimą, sienauja iš lengvatikių dolerius ir skleidžia tiesiog pasibjaurėtiną propagandą. Jis, be to, yra parsivežęs ir kur tai pagaminutų judžių, kuriuos rodoma Amerikos lietuvių kolonijose. Tuose judžiuose viskas atvaizduojama kogažiausia.

Neužtenka to, kaip pasakoja tuos bimbiškus parengimus atlanke žmonės — parengimų salės išrėdoma Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, išstatoma Lietuvos didžiavųjų laudiški išsitarimai, platinama kokia tai "lietuviška" literatura, pardavinėjami buk tai lietuvių rankomis pagaminti lietuviškų spalvų kaklaraiščiai ir juostos, ir tt.

Patekęs į tuos komunistų "jomarkus", geras lietuvis, kartais, gali pamanyti, kad juos rengia ne Lietuvos pardavikai, bet patriotingų lietuvių grupės. Bet taip nėra: tuos parengimus rengia Rusijai pardsidavę lietuviai agentai, kurie patriotiškui nudavimu nori ant savo meškerės pasigauti lengvai galvojančius lietuvius.

Reiktų tokių parengimų vengti! O jei kam pasitaiko netikėtai į juos pakliuti, reikia rengėjams statyti klausimus, į kuriuos jie turi atsakyti: kur dingo daugelis tukstančių lietuvių, išvestų į Sibirą mirėčiai, kentėjimui ir ligoms? Kodel Lietuvos žmonėms neleidžiama laisvanoriu balsavimu pasisakyti už norimą ten turėti santvarką? Kodel į Lietuvą neleidžiama bent tokios labdaros organizacijos, kaip Amerikos Raudonasis Kryžius? Kodel iš Lietuvos neišgenama rusų armija ir slaptoji policija? Ir tt. ir tt.

Kova Už Laisvę

(Specialiai LAIC parašytas)

Vasario 16 yra diena, kai lietuvių kilmės žmonės per visą pasaulį iškilmingai apvaikščioja jų senos tėvynės prisikėlimą iš negyvųjų. 28 metai atgal, Vilniuje, dar pilnu tempu liepsnojant anuo karo žydiniams, senoje Lietuvos sostinėje susirinkusi saujalė lietuvių-patriotų ėmė ir paskelbė:

"Lietuvos Taryba, kaip vienintėlė lietuvių tautos atstovybė, remdamos pripažintą tautą apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo mėn. 18-23 dd., 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratiniams pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis".

Buvo tai pirmas Lietuvos iš mirusiųjų prisikėlimas, po daugiau nei šimtmečio svetimo jungo nešimo. Tais metais Lietuva ir vėl pasauliui parodė, kad ji nori gyventi savarankiškai ir kad per 100 ir 23 metus užsitęsęs maskolių valdymas, iš esmės, buvo papildytas per smurtą, klasta Lietuvai primestas.

Ir šiais metais Amerikos lietuviai iškilmingai apvaikščiojo ano įvykio metinę, šeštą iš eilės, ir vėl pavergtos Lietuvos sukaktį.

Kai kas gali imti ir paklausti, kokiems galams, jus, amerikoniai, tais visais tolimos Europos reikalais taip karštai ir užsispyrusiai užsimatė? Jusų tėvynė yra Amerika, jus turite inspiruoti vien Amerikos interesus, jos idealus gyventi.

Vienok, tikrovėje, taip klausimo niekas nestato, nes bent kas supranta, kad protėvių sena tėvynė rupestis yra netik kad Amerikos idealų skatinimas, bet ir jos interesus diktuojamas. Šioje srity jokie konflikto, jokios priesaikos prieštarybės nėra ir buti negali.

"Aš nepritariu tiems amerikiečiams, kurie, per metų metus laisvės gerybėmis besinaudodami, spėjo pamiršti, kad mūsų protėviai kadaise buvo ateiviai, kurie abejoja, ar yra sudėrinama tuo pat metu buti ištikimam savo ar savo tėvo gimtajam kraštui ir kraštui, kuris tave įsuniijo.

"Manding, tas yra tiek aišku, kiek buti ištikimam savo tėvui ir motinai, tuo pat metu būnant geru savo šeimos vyrų ir tėvų". (Iliinois gubernatoriaus, Dwight H. Green žodis A. L. T. sušaukto Kongreso dalyviams.)

Šio krašto idealai yra nusitovėję ir žinomi: žmonės yra sutverti lygiais ir yra įgalinti naudotis kai kuriomis neatiimamomis teisėmis, kaip gyvenybė, laisvė ir gerbuvių siekimas (laimingo gyvenimo siekimas).

Šie pagrindiniai principai ir sudaro šio krašto sąžinę. Jie galioja tiek žmonėms, tiek valstybėms, tiek tautomis. Prieš šiuos principus mūsų tauta niekuomet nebuvo nusidėjusi ir, mes tikime, niekuomet nenusidės.

Maža to, Amerikos lietuvių kova už Lietuvos nepriklausomybę tiesiai padeda kurti toki pasaulį, kur:

"Busimoji tarptautinė organizacija bus pagrįsta visų tautų mylinčių valstybių, jų dydžio ar pajėgumo nepaisant, suverenumo lygybe. Busimojo bendro saugumo sistemoje visos jos bus lygios partnerės". (Is Cordell Hull 1944 m. pasakytos kalbos.)

Ta pati mintis, tik kiek kitais žodžiais, pora metų atgal Waterbury lietuviams buvo pareikšta Claire Booth Luce:

"Kas ir kiek būtų geografiniai atoki ar strateginiai saugi, jokia tauta negali likti abejinga, matant kitą tautą priešpaudoje ar ją brutaliai paverdant.

"Man nieko kito nebelieka, kaip tik dėtis prie tų, kurie tiki, kad iš šio karo griuvėsių šlykštus naujo

karo pastatas neiškils. Kartų su jais ir visų kitų mažų kraštų, ateitis bus išspręsta prisilaikant normalaus ir garbingo kelio, t. y. darniai su antruoju Atlanto Carterio posmu, kuris skelbia, kad Suvienytų Tautų signatariai tikisi vien tokių teritorinių pakeitimų, kurie atitaks užinteresuotų tautų laisvai tam duotą sutikimą. Tarp kitko, begėdiškas ir falsifikuotas plebisaitas anaipol nėra laisvai tautos pareikšto sutikimo išraiška".

Kai 1940 metais vasarą sovietų armijos brutaliai įsiveržė į Pabaltį, Amerikos valdžia tai smurtu akta, visiškai aiškiai suredugotame pasmerkime apibūdino kaip "suktą budą", "nepriklausomybės sulikvidavimą", "plėšikavimą". (1940 m. liepos 27 d. Valstybės Departamento biuletenis.)

Panašias žodžiais šis Maskvos smurtas buvo apibūdinatas ir visos didžiosios Amerikos spaudos.

Amerikos valdžios pilnam kreditui turime pasakyti, kad nuo šios pozicijos Washingtonas niekuomet nebuvo nukryps, net tamsiausiomis karo valandomis, kai Maskvos politinis santąsas protarpiais tikrai atrodė siekias separatinio su Hitleriu susitarimo ribos...

To nusistatymo Washingtonas laikosi ir po šiai dienai, nes, savaime aišku, kas buvo pavadinta plėšikavimu 1940 metais, negali buti pavadinta padoriu 1946 metais.

Ir tai nepaisant, kad mūsų didžioji spauda "Baltijos klausimą" vis kodėl tai laiko "pavojinga tema", vis skaito, kad aiškus ir vyriškas Baltijos problemos iškilimas gali karata nepatikti Maskvos valdovams (ko gero, gali juos net užrūstinti), vadinas, kaip ir nesuderinama su Sovietų Rusijos link vis tebevedama pataikymo linija. Šiuo punktu mūsų komercinė spauda aiškiai skiriasi nuo Suv. Valstijų valdžios užimtos pozicijos.

Jei mes neklustame, paskutinis Lietuvos nepriklausomybės sukakčiai paminėti vedamasis buvo tipęs 1942 metais.

Tais metais vasario 16 d. The New York Times rašė:

"Lietuvos Nepriklausomybė

"Daug kur pasauly šiandien lietuviai apvaikščioja 24-tą jų krašto nepriklausomybės paskelbimą. Yra tai pasitikėjimo, nors ir nuliudimo valandoje, atliekamas aktas, nes, Hitlerio bato prispaušta, Lietuva šiandien yra bejėgė.

"Nuo šio karo pradžios Lietuva buvo per du kartus išiveržėlio teriojama, pirmiau rusų, vėliau vokiečių.

"Dvieji nenuilstamo taikaus darbo dešimtmečių vaisiai, per kuriuos nepasiduoanti, kad ir ilgai pavergti, tauta sugebėjo prasiimsti iš vieno šimtmečio į kitą, liko paleisti duma.

"To nepaisant, lietuviai tiki jų nepriklausomybę bus atstatyta. Lietuviai žino, jei laimėtų Hitleris, jų nepriklausomybė bus palaidota, gal buti ir amžinai.

"Antra vertus, Suvienytų Tautų liberalinei programai Rusijos pareikštas pritarimas duoda kiek vilties, kad lietuviai ir vėl bus leista gyventi nepriklausomai gyvenimu. Šia viltimi lietuviai ir gyvena".

Viename punkte The New York Times spėliojimai aiškiai nepasitvirtino — butent, kur dedama vilties į Rusijos gerus norus.

Pravartu atsiminti, kad, New York Times šį vedamąjį rašant, mes visi buvome pagauti tik neseniai pasirašyto "Declaration by the United Nations", kur 26 valstybės iškilmingai prisidėjo prie "bendro tikslų ir principų programos, kumnyto jungtinę deklaraciją, Atlanto Carterio vadimam". Matomai, to uo anuo metu neišvengė ir redakcijos.

(Daugiau 4 pusl.)

Klaipėdos Uosto Blofas

New York (LAIC). — Neseniai buvome trumpai pranešę, kad sovietai giriasi Klaipėdos uostą padarysiai "vieno didžiausių Sovietų Rusijos uostų". Maskvos radio dargi nurodė ir projektuojamo didrimo mastelį — 4,200,000 metinės praleidžiamos galės tonų (talpumo).

Šis pranešimas vertas rimtesnio nagrinėjimo. Pradėsime nuo to, kad uostų reikšmės obalsiai Maskvos politikoj nėra naujas reiškinys. Gerai atsimename Maskvos verkšlenimą del "prarastų" Baltijos uostų ir jos sukeltą triukšmą apling Leningrado (Petrapi-lijo) uostą, kurio talpumas po kariniais laikais, tarp kitko, buvo padidintas iki 12,000,000 metinių tonų.

Nepriklausomai Suomijai, Estijai, Latvijai ir Lietuvai 1918 metais atstatačius, išimtinioje Rusijos dispozicijoje liko Leningrado uostas. Maskvos ekonomistų buvo manyta, kad Rusijos prekybai atsigriebs, Leningrado uostas turės pakelti visą "Baltijos baro" prieškarinę užsienio prekybą (1913 metais ji siekė 13½ milijonų tonų). Tikrovėje, Maskvos optimistų buvo skaudžiai apsirikiata: Sovietų Rusijos užsieninė prekyba į prieškarinį tonažą netik kad negrįžo, bet ir jos kokybiatyvis pobudis iš pagrindų pasikeitė.

1935 metų skaitmenis nagrinėjant, matysime, kad "Baltijos baro" užsieninės prekybos tonažas tesiekė vos 4,600,000, ir tai imant viską kartu, tiek Leningrado uostą, tiek tranzitą per Suomiją, Estiją, Latviją ir Lietuvą.

Pačiam Leningrado uostui tais metais atateko pakelti apie 4 su čverčia milijonai tonų. Praktiškai tas reikškė, kad veik du trečdaliai Leningrado uosto praleidžiamos galės liko neišnaudota.

Savaimi suprantama, liko neišnaudoti ir kitų Baltijos jūros uostų galimūmai, kurių įrengimas nepriklausomos Baltijos valstybės labai noriai ir nevaržomai rusams buvo pasiūly. Rusai stačiai neturėjo ko vesti. Šiame rusų ekonomikos "Baltijos baro" skurde buvo kaltos dvi priežastys: vis didėjanti Juodosios Jūros uostinė armatūros reikšmė ir rusų eksporto-importo pasikeitęs kokybiatyvis pobudis.

Pav. 1935 metų statistinius duomenis variant, pastebėsime, kad pusė visos rusų užsieninės prekybos ėjo per Juodąją Jūrą ir tik vienas ketvirtadalis per Baltijos Jūrą. Pasikeitė ir prekių rūšis: dėka centralizuotam ekonomikos pobūdžiui ir jo naujam orientavimui (3 iš eilės plati liet-

kos), Sovietų Rusija pradėjo vis daugiau ir daugiau eksportuoti mineralinės žaliavos, importuodama vis daugiau pramonės fabrikatų ir pusiau fabrikatų, t. y. reikmenų, kurie yra surišti su Juodosios Jūros pramonisku hinterlandu (Ne Baltijos!). Eksportuojamų produktų tonažą vyraujančią vietą užėmė tokie produktai, kaip natūrali nafta, metalų rudos, medvilnė, ir tt.

Šios rūšies žaliavos 1937 metų sovietų eksporte sudarė arti 60% viso eksportuojamo tonažo.

Leningrado uostu daugiausiai teėjo neapdirbtas ar pusiau apdirbtas miškas. Ir tai vis mažėjančiu tempu, nes del transporto artimumo, sovietų "Liestorg" vis intensyviau pradėjo naudoti šiaurinius uostus (Murmanską, Archangelską ir tt.) Leningrado uostas pradėjo apmirti...

Viską kartu paėmus, ir turint galvoje dabartinę Sovietų Rusijos ekonominę pakraipą, galime neabejoti, kad Juodosios Jūros uostai ateity Rusijai loš dar didesnės reikšmės. Tuo pačiu, Baltijos Jūros uostų svarbumas automatiškai menkės.

Taigi, kokiems galams Maskva giriasi užsimojo plėsti Klaipėdos uostą?

Atsakymas aiškus: jausdami, kad užgrobtą Pabaltį netrukus ir vėl teks gražinti jo teisėtiems savininkams (estams, latviams ir lietuviams), Maskva leidžiasi į visokios rūšies manevravimą, kad tik vakarų demokratijas įtikintų Baltijos uostų Sovietų Rusijai gyvybinę reikšmę.

Panašiai kaip 1940 metais, ir vėl Sovietų Rusija savo manevravimą pradėjo nuo Lietuvos, nuo Klaipėdos. Mat, Lietuvą "užsigarantavus" izoliuota, Latvija su Estija savaimi atatenks rusams...

Tas yra aišku ir kudiškai: turint neišnaudotus Leningrado uosto įrengimus, negi gal nusikursi Sovietų Rusija leis-ti į naujas kapitalines investicijas Klaipėdos uoste? Be to, iš Maskvos radio mušimas, girdi Klaipėdos uostas bus paverstas "vieno iš didžiausių Sovietų Rusijos uostų" parodo sovietų skelbimo blofinį pobūdį. Net pažadą įvykdyti, t. y. uosto pajėgumą iki 4,200,000 tonų tikrai padidinus, jis vis vien bus 2/3 mažesnis nei Leningrado uostas.

Tuo tarpu, 1935 metais (skaitant importuotas, eksportuotas ir tranzitines prekes) nepriklausomos Lietuvos prapleštas ir patobulintas Klaipėdos uostas suvirškino 1,600,000 tonų!

Ir tai tikrų, ne blofinių tonų!

Amerikos Raudonasis Kryžius Padeda Taupinti Išalkusiam Pasauliui Maistą

Parupinti daugiau maisto išalkusiems žmonėms karo išteriotose šalyse, Amerikos Raudonojo Kryžiaus visi rezursai naudojami sulig prezidento Trumano pašalpos programos.

Per Raudonojo Kryžiaus skyrius visoje šaly šeiminiškės gali gauti informacijų apie programą, ir kaip Raudonasis Kryžius pasirošęs joms padėti taupinti kviečius, riebalus ir visą kitą maistą. Krautuvėse ir restoranuose Raudonojo Kryžiaus iškabos siulo patarimų pirkėjams ir valgykloms. Ir mokyklų vaikams, per Junior Red Cross, gauna patarimų, kaip jie ir jų šeimos savo namuose gali padėti taupyti maistą.

Raudonojo Kryžiaus maitinimo kursai, dalis organizacijos karo laikų veikimo, dabar plečiami palengvinti dabartinę padėti. Kursai mokina šeiminiškes, kaip planuoti valgi, kad užlaikys šeimos sveikata ir tuo pačiu laiku taupyti maistą kitiems. Pataria, kaip laikyti miltus ir duoną, riebalus, kaip pirkti maistą, kad neekvoti kadir mažiausią dailelę. Pataria, kaip gaminti maistą.

Per Raudonojo Kryžiaus

skyrius galima gauti kalbėtojų mingams ir visokiems susirinkimams. Raudonasis Kryžius padės visuokios grupės, kurios tik planuoja specialius veikimus ir parodas.

Nemuno Sieliai

Dairaus aplink ir netikui akim Nejaugi būtų kraštas tas, Kuris prailgusiom akim Širdyje buvo atragas.

Ir Nemunas nejaugi tas, Kurio girdėjau aš raudas, Kai nešė jo srauni srovė Su sieliais krašto sielvartas.

Pažįstu, Nemune, tave, Neši tu sielų ir marias, O aš todel — diena, naktim Apkaustytas esu grandim.

Kai vėtra suužia šiluos Ir blaško skynimus nykius, Drauge su sieliais skandinus, Su viesulu verkiu sykiu.

Tau nesumet visos raudos, Man neaprėpti sielvato. Per girią atūžia audra, Viršunėm šėlsta viesulas.

Per viesulą, per audrą tą Sutraukys sieliai grandinius, Aš paskandinsiu sielvartą Į tavo sukurius gilius.

Kazys Boruta.

SLA Reikalai ir Veikla

Patys Muša, Patys Rėkia

Del "Skandalo" Susivienijime

SLA 352 kp., Detroit, Mich., kovo 31 dieną sušaukė specialią susirinkimą SLA pravedamos konversijos reikalu pasitarti. Į tą susirinkimą, kiek mums žinoma, atsilankė apie 30 narių (kuopa turi per 400 narių). Kaip mums pranešama, į tą patį susirinkimą kai kurie (matyti, komunistų lyderių jaunų paklause) nariai atsinešė jau išanksto "iškeptą" rezoliuciją, kuri priimta to susirinkimo (ne visos kuopos) narių balsų didžiuma. Rezoliucija pasirodė tokia nerimta, kad po ją pasirašyti atsikakė visi tos kuopos valdybos nariai, todėl po ją pasirašė tos rezoliucijos "autorai": A. J. Levulis, A. J. Masytė (kuris priklauso prie naujosios SLA apdraudos, iš kurios nereikia persikelti į konversijos skyrius) ir Ch. J. Martin. Tą rezoliuciją komisija prisiuntė Tėvynės redaktoriui, reikalaujama ją patalpinti Tėvynėje ir statydama ultimatumą, kad jei ji nebus patalpinta Tėvynėje — komisija, "pildydama visų SLA 352 kuopos narių reikalavimą", kreipsis į pašalinę spaudą... (Koks žmonių drasumas: susirinkime dalyvavo tik apie 30 narių ir ne visi už rezoliuciją balsavo, o SLA organų redaktorių grasinamas 400 narių reikalavimu!...)

Matant tos rezoliucijos "vyriausius" punktus labai nerimtais ir paremtais kažkokiais tai prasimanymais, komisija paprašyta pagrindines rezoliucijos mintis paremti faktais, būtent: 1) Ar, išties, SLA 43 seimas nenutarė konversiją praveisti, ir 2) Ar SLA Pildomoji Taryba savivaliauja, buk versdama narius į naują apdraudą persikelti?

Komisijai nurodyta, kad konversiją praveisti nutarė praeitis SLA seimas netik vienbalsiai, bet ir ateistojimu, nes kitokio pasirinkimo nenumatė, kaip tik konversiją, kad tuo būdu patenkintų kai kurių valstijų apdraudos departamentų reikalavimus. Todel SLA 352 kp. komisija paklausta, "prieš kokį Pildomosios Tarybos savivaliavimą ta rezoliucija protestuojama?" O jei jiems konversijos reikalas neaiškus ir jei nori tikrovę sužinoti — patarta atsiklausti Pildomosios Tarybos ar kitų SLA organų, o ne bėgti į S. L. A. organą ar pašalinę spaudą trukdant.

Sutikta laukti faktų. Minimos komisijos narys, L. J. Levulis, atrašė: "Komisija apsvairstavo atsakytą laisšką ir mes išrinkta kuopos komisija priėjome prie išvados, kad tamstos nesiskaitysite nei su jokiais faktais, kad mes prisiųstume jums ir maišą tų faktų kaslink dabartinės konversijos...". Esa, rezoliucijoje, trumpoje formoje, sudėti visi faktai... Bet tų "faktų" redakcija įsėjo į jėšką ir surado tik tuos pačius, buk praeitis seimas nenutarė konversijos praveisti, ir kad Pildomoji Taryba verčia narius į naują apdraudą keltis, o jei kas nepersikels — verčia aplieisti Susivienijimą...

O tai nėra jokie faktai, tik grynas prasimanymas, kuriuo norima pakenkti SLA gyvybiniam reikalui. Juk visi žinome, kad seimas nutarė konversiją praveisti ir įsąkė ją Pildomajai Tarybai įgyvendinti. Taipgi žinome, kad nėra Susivienijimo tokio nario, kurį būtų Pildomoji Taryba priversti ar už nepersikėlimą vertusi iš SLA prasišalinti. Konversiją, sulig praeito seimo nutarimo, yra laisvanoris reikalas: kas nori į naują apdraudą persikelti, o kas ne — nesikelia.

Tas pats Levulis vėl pakar-

tojo, kad seimas nepriėmęs rezoliucijos reikale konversijos ir kad senosios apdraudos padėties išgelbėjimui seimas nutaręs "išparduoti" visas SLA nejudamasias nuosavybes bei šėrus. Jam nurodyta, kad nors seimas ir nenutarė nuosavybes bei šėrus išparduoti, bet Pildomoji Taryba, gavusi gerus pasiūlymus už nuosavybes, jas parduoda. Parduos, progai pasitaikius, ir tą vieną šėrą, kurį SLA turi dar iš seniau užsilikusį. Bet tie išpardavimai senosios apdraudos padėties neišgelbės. Ją išgelbėti gali tik pakėlimas duoklių arba pravedimas konversijos. Praeitis seimas pasirinko konversiją ir įgaliojo Pildomąją Tarybą ją įgyvendinti, kad tuo būdu kai kurių valstijų apdraudos departamentų reikalavimus patenkinti.

Po šių susirašinėjimų ir reikalų paaiškinimų, išrodė, kad tie trys "drasūs" vyrai, kurie dabar bolševikų laikraščiuose skelbiasi "jokios atsakomybės nebijo", padėję supras ir nustos SLA 352 kp. 400 narių vardu trukdant.

Apsiriki. Užprašė savaitę ta rezoliucija tilpo bolševikų didiapuose, nepasigalint ir gerų "pagrąžinimų". Pildomoji Taryba už pildymą seimo įsakymo vadinama "savaivaliautojais" ir "bloferiais", o Tėvynės red. kokiui tai diktatoriumi už netaipinimą jų rezoliucijos, kuri pilna netiesos ir išsigalvotų prasimanymų.

Į pagelbą jie pasikvietė ir SLA 352 kp. narę adv. S. Masytę, kuri buvo praeito seimo delegate, konversijos komisijos nare ir priimtos rezoliucijos viena autorių. P-lė Masytė prie tos rezoliucijos ir komisijos praeito pridėda savo priesašą, taipgi pildama Pildomąją Tarybą ir Tėv. redaktorių.

Kad daug nesąmonių galėjų prirašyti tie trys "drasūliai" — nenuostabu, bet kai į pagelbą atėjusi p-lė Masytė rašo išsigalvotus dalykus — daugiau, negu nuostabu. Nuostabu todėl, kad ji rašo, nežinodama, iš to jos priesašos galima padaryti išvadą, kad ji neturi gero supratimo apie apdraudos dėsnius, SLA senosios apdraudos problemas nei ką reikią praeito seimo priimta konversija. Ir todėl nereikia abejoti, kad ji nesuprato ir to, kas buvo tartasi su apdraudos departamentais laike minimo seimo. Taip esant, gal užteks nurodyti tik tris jos nesąmones, apie kurias ji savo priesašoje kalba.

Pavyzdžiui, ji nusiduoda nežinant, kad praeitis seimas priėmė rezoliuciją, kuria įsakoma Pildomajai Tarybai surasti planą konversijos pravedimui. Be ilgų aiškinimų, mes jai patariame perskaityti tos praeito seimo priimtos rezoliucijos bent šį punktėlį: "...Šiuo įgaliojama (seimas — Red.) ir įsako SLA Pildomajai Tarybai praveisti paprastą, visiems nariams suprantamą, planą, duodantį Susivienijimo nariams progą LAISVU NO- RU IS NFC 4% skyrių persikeldinti į American Experience skyrius ir imtis kitų tolimesnių būdų, reikalingų šiam nutarimui praveisti".

P-lė Masytė buvo viena tos rezoliucijos autorių ir po ją savo ranka pasirašė. Ji seime už konversiją kalbėjo ir už rezoliuciją atsistojimu balsavo. Keista, ar ne?

Toliau ji sako, kad departamentai sutikę nuosavybes išparduoti ir Lėšų Fondo pinigais apdraudos fondą papildyti ir buk seimas taip nutaręs. Iš to jos pareiškimo išrodo, kad SLA nuosavybės priklauso kam kitam, o ne SLA apdraudos fondui ir todėl jas

reikia išparduoti ir atiduoti apdraudos fondui. Koks absurdas! Juk net ir eiliniai S. L. A. nariai žino, kad apdraudę pinigai yra investuoti į nejudamasias nuosavybes ir kad jų pardavimas būtų lyg vandens iš vieno kibiro piliimas į kitą kibirą. Apdraudos fondą papildyti Lėšų Fondo pinigais, tai dar didesnis absurdas! Juk visų pirma, Lėšų Fondas yra įsteigtas ne pomirtinių mokėjimui, o SLA organizacijos administravimui. Prie to, praeitame seime SLA sekretorius raportavo, kad Lėšų Fonde yra deficitas. Tai kokius Lėšų Fondo pinigus p-lė Masytė siūlo į apdraudos fondą perkelti?

Kiek tai liečia praeito seimo nutarimą paskelbti naujų narių prirašinėjimo vaju, tai tas ir daroma. Netrukus po to seimo buvo nutarta praveisti vaju ir laike jo p-lės Masytės labai plakami Laukaitis, Vinikas ir Bajoras daug pasidarbavo. Tiesa, jie nevažinėjo po kolonijas narių įsiekdami, bet jie agitavo per Tėvynę ir laiškais, ragindami narius pri- rašyti bent po vieną naują narį. Nevažinėjo po kolonijas todėl, kad nepadarius daug iš- laidų. Bet kiek prie to va- jaus prisidėjo SLA 352 kp. rezoliucijos komisija ir p-lė Masytė? Visi nariai buvo ra-

ginami prirašyti bent po vieną naują narį. Nemažas narių skaičius prirašė po daugiau, negu po vieną. Kiek prirašė SLA 352 kp. rezoliucijos komisija su savo patarėja p-lė Masyte?

Minima komisija, talpinda- ma savo rezoliuciją ir savo bei p-lės Masytės priesašas, tą reikalą pavadino "Skandalas SLA". Bet tikrenybėje yra, kad tas skandalas sukilęs tik tų žmonių galvose, kurie jį kelia. Ir kelia, nesiskaitydami su jokia tikrove. O jei but norėję tą tikrovę sužinoti — būtų paklausę redaktoriaus patarimo: atsikreipę į Pildomąją Tarybą ar kitą kurį S. L. A. organą ir but sužinoję ko reikia kiekvienam SLA nariui žinoti, kad SLA padėję pagerinti.

Patys muša, patys rėkia! Vietoje reikalą iširti ir prie pravedamos konversijos prisidėti — jie išsigalvojo nebutų dalykų ir nubėgo į bolševikų spaudą Susivienijimą ir SLA veikėjus juodinti ir patrukš- mauti.

Gaila mums tokių žmonių, kurie panašiai elgiasi! Taipgi gaila ir SLA 352 kuopos narių, kurių vardu SLA vardas mūsų organizacijai nepalan- kioje (bolševikų) spaudoje vaikiojamas. Tie komisijos nariai, pasigriebę mažutės mai- žumos priimtą rezoliuciją, da- ro gėdą ir blėdį netik tos kuopos nariams, bet ir visam mūsų Susivienijimui.

Išrinkta SLA Pildomoji Taryba

Pareigų Eėjimui Išrinktuosius Užtvirtina SLA Seimas

Prez. V. F. Laukaitis, pareigas eina nuo 1944 m.

Vice prez. P. Dargis, pareigas eina nuo 1944 m.

Sekr. M. J. Vinikas, pareigas eina nuo 1933 m.

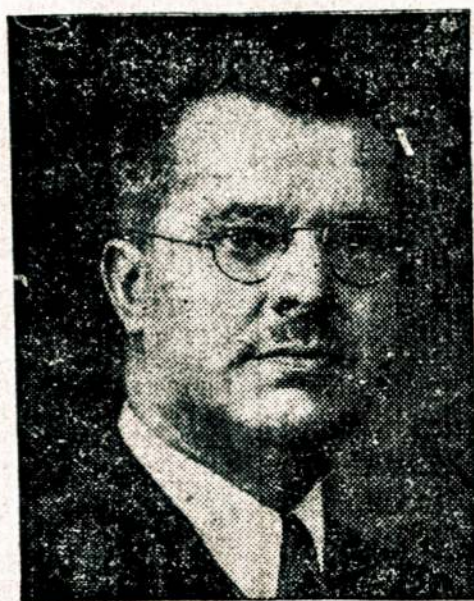
Izdin. K. P. Gugis, pareigas eina nuo 1929 m.

Izdo glob. E. Mikužintė, pareigas eina nuo 1934 m.

Izdo glob. J. Maceina, naujai išrinktas.

Dr. kvot. Dr. S. Biežis, pareigas eina nuo 1940 m.

Busimojo SLA 44 Seimo Rengimo Komisija

Iš kairės į dešinę žiūrint, sėdi: J. Ceponis, A. Gailiūnienė, M. J. Vokietaitis, O. Kripaitienė, J. Vaitkus; iš kairės į dešinę žiūrint, stovi: J. Marčiulionis, V. Kripaitis, J. Radzevičius, S. Bujanauskas, P. Loda. (Paveiksle nėra A. Pilvelienės, kuri nepri- buvo laike paveikslo traukimo.)

Kviečiame Visus į SLA 44 Seimo Parengimus

New Haven, Conn. — SLA 44 seimo proga bus surengta dvi pramogos: piknikas-iš- važinėjimas birželio 16 dienos popietį, Indian Grove Parke ir bankietas birželio 18 die- nos vakare, Hotel Taft, New Haven, Conn. Kviečiame visus delegatus, svečius ir Conn. valstijos lietuvius į šias pra- mogas atsilankyti.

SLA 44 seimo piknike-iš- važinėjime delegatams ir sve- čiams patarnaus šie SLA vei- kėjai: 142 kp., New Haven, Conn. — Jonas Pikelis, Pra- nas Lastys, Jurgis Trečiokas, Vincas Ausukaitis, Antanas Zimkus, Leonas Janušas, Mo- tiejus Kvaratjejus, Juozas Kazokas, Juozas Švilpas, P. Pikeliene, O. Kazokienė, M. Dabužinskienė, A. Gailiūnienė, M. Ceponienė, O. Kripaitienė, S. Trečiokienė, B. Zimkienė, O. Ausukaitienė, F. Ceponytė, H. Zimkiutė, E. Pilvelietė; S. L. A. 66 kp., Ansonia, Conn. — pp. Baratinė, Lodiene, Trapkaskienė, Ceplinkienė, J. Paltanavičius, M. Cepaitis, A. Jankauskas, R. Marčiulio- nienė, J. Kantautas, J. Ulevi- čius, A. Ceplinkas.

Pikniko Komisija: V. Kri- paitis, J. Ceponis, J. Vaitkus, J. Radzevičius.

Viršpaminėti asmenys su-

tiks pikniko dalyvius ir jiems kogeriausiai patarnaus.

Į pikniką nuvesti delegatus ir svečius nusamdyta busai, kurys nuves ir parves už la- bai mažą kainą, vos 50c. To- del prieš pikniką bus parda- vinėjami tam tikslui pagamin- ti tikietai. Svečiai ir delega- tai, birželio 16 d. priešpietį bus minima SLA 60 metų gy- vavimo sukaktis, o po to tu- jai pribus busai ir nuves į pikniką-išvažinėjimą, kuris į- vyks Indian Grove Parke. Kurie nesuspėję ar neturėję galimybes dalyvauti priešpie- tiname progame, turės pro- gias į pikniką nuvažiuoti spe- cialiais busais, kurie išeis nuo College St., ir parves taip, kad bus lengva pasiekti savo na- mus bei viešbučius, kur dele- gatai ir svečiai bus apstoję.

Dar kartą kviečiu visus de- legatus, svečius ir Conn. val- stijos visus lietuvius dalyvau- ti mūsų parengimuose — bi- rželio 16 d. popietį piknike, o birželio 18 d. vakare bankiete. Į bankietą tikietais reikią įsi- gyti išanksto. Tikieta kainą \$4.00.

Iki pasimatymo SLA 44 sei- mo parengimuose!

M. J. Vokietaitis, SLA Seimo Rengimo Kom. pirmininkas.

S. L. A. Kuopų Veikla

New Kensington, Pa.

Iš SLA 192 Kp. Susirinkimo

Praeitą SLA 192 kp. susir- inkimą atidarė ir vedė pirmi- ninkas, S. Martinkus. Maršal- ka paskyrė Uršulę Glotnis. Izdo globėja F. Bakšienė susi- rinkime nedalyvavo.

Perskačius perito susirin- kimo protokolą, priimtas vien- balsiai. Po perskaitymo laiškų iš Centro, pasirodė, kad našlės gavo pašalpą — M. Miskonienė ir V. Ambrozaitie- nė. Ligoje pašalpą gavo H. Canturo — \$65.25.

Pikniko suradimo vietos ra- portus išdavė A. Glotnis ir J. Svipas. Vietos dar nesurado, bet tikisi surasti ir jei suras- tų, tai pirmą išvažinėjimą tu- rėtume birželio 23 dieną. J. Svipas atsakė iš komisijos suradimui piknikui vietos. Jo vieton apsiėmė S. Martinkus.

SLA 3 apskričio delegatas, J. Svipas, išdavė smulkmenišką raportą iš to apskričio su- važinėjimo, primindamas dide- lę svarbą siųsti delegatą į S. L. A. 44 seimą, nes apskritis apmoka kelionės lėšas apskri- čio kuopų delegatams po \$20. Delegato raportas priimtas su pagyrimu.

Iš ligonių lankytojo rapor- to, A. Murausko, pasirodė, kad dar turime dvi ligones:

M. Miliauskienė ir F. Bakšie- nę, o K. Vaitkienė jau atsisa- kė nuo pašalpos gegužio 11 d.

SLA 192 kp. nariai linki mu- sų kuopos ligonėms kogerie- čiausia pasveikti ir vėl dar- buotis išvieno. Ligonų lanky- tojo raportas priimtas vien- balsiai. Antro ligonių lanky- tojo nebuvo susirinkime. At- stantis susirinkimas pareika- laus dviejų ligonių lankytojų raportų, todėl reikia buti su- sirinkime ir išduoti raportą.

Iš praeito susirinkimo buvo atšaukta ir vienbalsiai nutar- ta siųsti delegatą į 44 seimą. Delegatų išrinktas J. J. Svi- pas. Linkime jam išvieno su visais delegatais geriausių pa- siųkimų ir pagelbėti Pildomą- jai Tarybai sutvarkyti teisin- gai mūsų organizacijos reika- lus.

Perbėgus nepabaigtus ir naujus reikalus, finansų sekr., J. J. Svipas, išdavė raportą. SLA 192 kp. turi turto: U. S. A. Karo Bondsų už \$500, o pinigais \$265.35. Finansų sek- retoriaus raportas priimtas vienbalsiai.

SLA 192 kp. izdo globėja F. Bakšienė atsakė nuo sa- vo pareigų, nes gal jau ir pa- vargo išdirbus apie 6 metus. Jos vieton apsiėmė ir vienbal- siai išrinktas A. Arkmanavi- čius. Tai dabar turime du naujus valdyboj: izdo globė- ją A. Arkmanavičių ir vice

pirmininką A. Murauską, ku- ris išrinktas vietoje J. Zilins- ko.

Gerbiami SLA 192 kuopos nariai ir narės, malonėkite skaitlingai dalyvauti mėnesi- nuose susirinkimuose, nes mu- sų visų pareiga svarstyti viso- kius reikalus. Nesakykite, kad ir be manęs apsieis. Net ne- malonu: narių turime apie 115, bet į susirinkimus ateina tik 16 ar 18. Ištikro, tai mums yra didelė gėda.

SLA 192 Kp. Koresp.

Minersville, Pa.

Iš SLA 13 Kp. Susirinkimo

SLA 13 kuopos susirinki- mas įvyko gegužio 12 dieną. Apsvarsčius SLA ir kuopos reikalus, išrinkta sekami trys delegatai į SLA 44 seimą: M. P. Soponis, kuopos finansų sekretorius, Arina Sopienė, Schuylkill County našlaičių organizacijos pirmininkė, ir Josephina Grabauskiutė, Jau- nuolių Komisijos pirmininkė.

Taipgi buvo plačiai apkalbė- ta apie SLA \$1,000 ir \$600 paliūdvms. Mes tikimės, kad SLA 44 seimas nustatys tin- kamą mokestį tiems nariams, kurie priklauso ant \$1,000 ir \$600 apdraudos.

A. J. Banišauskas.

Toronto, Canada

SLA 236 Kuopos Veikla

Gegužio mėnesį SLA 236 kuopos laikytame susirinkime sutiko ir vienbalsiai tapo už- girta delegatų į SLA 44 sei- mą M. F. Yokubynienė.

Finansų sekr. O. Indrelienė pranešė, kad beveik visi mu- sų kuopos nariai, kurie turėjo persikelti į naujus skyrius, tai atliko ir daugeliui jų tapo įteikti nauji paliūdvmai.

Kadangi pp. Batkai yra iš- vykę pastoviai apsigyveni- mui į S. V., tat jiems buvo nutarta pasiųsti paliūdvms sulig jų naujo adresu.

Hamiltono miesto šimtame- tinio bubiliejaus paminėjimo komiteto delegatė G. Yoku- bynaitė susirinkime nedalyvavo (tuo laiku buvo New Yor- ke), tai už ją raportavo O. Indrelienė, kuri pažymėjo, kad lietuviai mano turėti rank- darbių parodėlę ir Aušros choras pasirodys su lietuviš- komis dainomis.

Kuopos nariai prašomi isi- tēmvti, kad sekantis susirin- mas įvyks pirmadienį, birž- elio 10 d. Toks natvarkymas tesis ner 3 mėnesius!

Gegužio mėn. įvykusiame SLA 236 kuopos susirinkime svarbiuioiu punktu buvo naujų narių priėmimas, nes organ- iz. A. Frenzelis perstatė du iau- nus ir stiprius, tik iš kariuo- menės sueržiusius brolius Juo- zą ir Antaną Bernatovius.

Kuopos nariai jų įtejoimą džiaugsminai sutiko.

Korespondentas.

Amerikos Lietuvių Veikla

Smuikuos SLA 44 Seimo Bankiete

P-LĖ BIRUTĖ ELENORA SAPIEGA

P-lė Birutė Elenora Sapiega yra SLA narė iš Bridgeport, Conn. Jos tėvas yra ilgametis SLA veikėjas, o motina ir brolis taipgi priklauso prie SLA 51 kuopos. Šiuo tarpu p-lė Birutė lanko Russell Sage College, Troy, N. Y. Ji yra gabi smuikininkė ir smuikuos SLA 44 seimo bankiete, birželio 18 d., Hotel Taft, New Haven, Conn.

New York, N. Y.

SLA Prezidentas Lankėsi Centre ir New Haven

Gegužio 25 dienos popietį į SLA Centrą automobiliu atvyko SLA prezidentas V. F. Laukaitis su savo ponia Ruth. Iš čia su SLA sekretorium M. J. Viniku, Tėvynės red. P. Bajoru ir Apšvietos Komisijos nariu J. Valašiu nuvyko į New Haven, Conn., kur įvyks SLA 44 seimas. Gegužio 26 dienos rytuje visi su Seimo Rengimo Komisija turėjo platų pasitarimą apie rengiamo seimo programos ir dienotvarkę. Tą pačią dieną prezidentas su visais kitas sugrįžo į New Yorką ir gegužio 27 dienos popietį, po pasitarimo įvyriausio reikalais su SLA sekretorium, išvyko atgal į Baltimore.

Spaudos Klubo Veikla

Lietuvių Spaudos Klubas paskutiniam savo susirinkimui antrą kartą iš eilės svarstė Baltijos Universiteto klausimą. Išklause keliu BALF štabo pranešimus šiuo reikalu, buvo vienbalsiai nutarta šią mokslo įstaigą kaip galint remti.

Baltijos Universitetas buvo UNRRA įsteigtas, su britų okupacinės valdybos leidimu, duoti progos iš Baltijos išvietintiesiems studentams testuoti ir baigti savo studijas. Iš viso jau užsiregistravusių yra apie 2,000 studentų ir apie 150 profesorių. Jiems reikia mokslo knygų, mokslinių žurnalų, įvairių laboratorinių įrengimų ir daugelio kitų reikmenų. Visa tai gauti galima tik iš Amerikos, nes karo metu Europos bibliotekos ir knygynai buvo sunaikinti, o U. N. R. A. A. tam reikalui negali autorizuoti reikalingų lėšų. Baltijos Universiteto ateitis priklauso nuo Amerikos priešielių duosnumo.

Taigi, LSK kviečia Amerikos lietuvių atkreipti atydą į šį kultūringą darbą ir prašo jų talkos. Visos tautinio pobūdžio organizacijos yra prašomos rengti parengimus, kurių pelnas būtų skiriamas Baltijos Universiteto naudai. Aukoti prašomi ir pavieniai — kiekvienas doleris yra brangus, kiekvienas reikalingas.

Aukos ir užklausimus prašome adresuoti: United Lithuanian Relief Fund, 19 W. 44th St., New York, N. Y. LSK. Korespondentė.

Brooklyn, N. Y.

A. a. Marijona Zarskienė, 86 Metų Amžiaus

Minima a. a. M. Zarskie-

rius Girėnas Monument Fund ir pasiūniant musų komiteto išdėdinti, Mr. P. J. Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y. Jis gavęs auką, skubiai prišius palidijimo kvitą.

Už suteiktas gausias aukas auktojams nuoširdžiai dėkoja-

Laikraščių Bendradarbių Klausime

Kuomet aš bent ką rašau, SLA organą Tėvynę Susivienijimo reikalais, visuomet pasirašau sava pavardę, bet po kitais rašiniais vartoju slapvardį, nes aš nenoriu, kad bent kas manytų, jog aš rašau tik dėl to, būk įeskomadamas garbės. Tat šiame rašiny noriu išreikšti savo jau senąvą mintį, kur mane vis kuteina prieš kiekvieną SLA seimą, ir čia pavartosiu slapvardį.

Pas mane buvo ir yra mintis, kad musų Amerikos lietuvių laikraščių leidėjai-redaktoriai ir jų bendradarbiai-korespondentai, pasinaudojant SLA seimo proga, kur suvaizuoja daug laikraštinių ir laikraščių bendradarbių, pasvestų vieną seimo dienų vakarą ir susiję turėtų savą seimelį ir bent trumpai pasikalbėtų apie musų lietuvių išeivijos Dvasios Vadą Laikraštį ir tos laikraštijos bendradarbius, kurie yra daug prisidėję prie laikraštijos gyvybės. Mano sugestija, jei yra vietoje, gali būti tokia. Aš žinau, kad daugelis buvusių laikraščių bendradarbių yra nutolę del nevisiems suprantamų priežasčių. Paliovę buti bendradarbiais del to, kad sulig velionio Jono J. Nieniaus išsitarimo, kad "kova yra begalio nelygi".

Čia turiu vieną paskiausią laikų pavyzdį link sąsijos. Visai kitame mieste, kur aš ne gyvenau, susiginčio dvi priešingos politinės grupės ir visai priešingos mano įsitikinimai.

Lietuviškojo Pasaulio Naujienos

Lietuva ir Tautų Sąjunga

Tautų Sąjunga (League of Nations) š. m. balandžio mėn. nustojė veikti tuo vardu, bet savo pareigas ir turą perleido Suvienuotoms Tautoms (United Nations). Tautų Sąjungos užduotis: daboti tarptautinės taikos ir saugos patikrinimą, dabar atateko Suvienuotoms Tautoms. Nepaisant Antrojo Pasaulinio Karo, Tautų Sąjungos pareigų idėja nebuvo: ja perėmė Suvienuotos Tautos. Lietuva dar nėra išlaisvinta iš Sovietų Rusijos jungo; jos dar nėra Suvienuotų Tautų tarpe, bet Lietuva buvo Tautų Sąjungos nariu iki pat galo, todėl ir jai priderantios pareigos ir jai priderantis turtas dabar randasi Suvienuotų Tautų žinioje. Lietuva per savo delegatą Genevoje yra rezervavusi savo teisę ir nėra atsisakiusi nei nuo savo turto, nei nuo savo vietos naujoje Suvienuotų Tautų organizacijoje. Lietuva to teise pasinaudos taip greit, kaip Atlanto Carteris ir Suvienuotų Tautų principai prasidės vykdomi gyvenimam.

Mr. Churchill Pasiaiskino

Savo kalboje Waldorf-Astoria Hotel, New York, N. Y. kovo 15, 1946 m., Mr. Winston Churchill pasakė:

"There is no reason why Russia should feel 'ill-rewarded'... In the West the Baltic States and a large part of Finland have been re-incorporated in Russia..."

Tokis pasisakymas skambėjo dviprasmiškai ir jam buvo padarytas prieštartinis, kad tai gali reikšti "appeasement" Maskvos diktaturai. Tą prieštartinę Mr. Churchill atėmė per savo privatinį sekretorių, kuris pareiškė:

"Mr. Churchill wishes me to say that the statement on Baltic-Soviet relations which he made in his address in New York was

me. Iki šiol tam tikslui auko turime \$3,951.56.

Dariaus-Girėno Paminimo Fondo Komitetas:

Pirm. J. Šaltis,
Vice pirm. J. Glaveskas,
Išdin. P. J. Montvila,
Išdo glob. J. Kairys ir
J. Ambrozaitis,
Sekt. Ch. Kundrotas ir
A. Gudonis,
Finansų sekt.
Adv. St. Briedis, Jr.

tebeprizajsta akredituotą Lietuvos pasiuntinį. Amerikos valdžia niekuomet nepripažino sovietų įjega Lietuvoje pasodintos marionetinės valdžios. To nepaisant, Amerikos valdžia nepareišė (failed to make any effective protest) rimtesnio protesto nei prieš lietuvių laisvės sutruškinimą, nei prieš masines egzėkucijas, nei deportavimus į Sibirą, nei bažnyčios tarnų suvaržymą, nei, pagaliau, prieš įvairių įvairiausių Lietuvos žmonių nekilmimą ir jiems sukeltas kančias".

To nepaisant, Lietuvos ir apskritai nepriklauso Pabaltio klausimas iš tarptautinės aktualijos nėra išnykęs. Jis iš jos, iš viso, išnykti negali, nes tai yra tas bandomasis akmuo, ant kurio principų regimai laikosi visos prakilios United Nations struktūros orumas.

Tarptautinės teisės požiūriu, Baltijos klausimas yra svarus, kaip kristolas. Baltijos kraštų aneksiją pripažinus ar ji strauso politikos metodu šiaip

Kuopų Susirinkimai

WILKES BARRE, PA. — SLA 115 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks birželio 2 d., 1:30 val. popiet. D. S. T. (nauju laiku), kaip buvo nutarta praėjusiam susirinkime, praprastoje vietoje. — ONA MILIAUSKIENE, sekt.

LOWELL, MASS. — SLA 173 kp. susirinkimas įvyks birželio 2 d., 3 val. popiet, praprastoje vietoje. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. — L. PETKEVICIUS, sekt.

LAWRENCE, MASS. — SLA 41 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, birželio 5 d., 6:30 val. vakare, Liet. Užkūš Kliubo svetainėje. Gerbiamieji nariai ir nariai, būtinai atėjkit į susirinkimą, nes turime aptarti vieną varbų reikala, kuris koztam nariui apeliu. Taigi neužmirškite savo mėnesinių mokesčių — užsimokėkite laiku. — M. STAKIONIS.

SLA Kalendorius

LOS ANGELES, CAL. — Birželio 9 d., 1946 m., SLA 75 kuopa rengia išvažiuojamą su pietumi ir gražia pažvelgtinomis Arroyo Seco Parko, 1 val. popiet. Pietus pagaminti palviesta, ir mialai sutiko musų kuopos nepašaltinti darbuotojai J. ir A. Masonai, Pasadena, o jiems pagelbėti apsiėmė J. Davidsonė, R. Janušauskienė, A. Nausėdas ir Z. Valtek. Be to, ir keletas vyrų darbuosis, aprūpindami dalyvius šaltu alumi, kad nereiktų kėsti troškulo.

Pagėdautina, kad visi kuopos nariai atsilankytų ir pakviestu savo gerus draugus, nes jei liks pelno, tai bus kuopos reikalams. Kuopa iš narių mokesčio neima, tai reikia paremti parengimus. Šiame išvažiuojamame manome, kad dalyvaus visi tie veteranai musų kuopos nariai, kurie tapo paleisti iš armijos ir laivyno. Rengėjų komitetas tikisi, kad šiais metais išvažiuojamas bus nepaprastai ir pasiliks, kad visi atsilankytų užgančius kogeriausius. — P. ŽILINSKAS, 75 kp. sekt.

Pajieškojimas

Pajieškau giminių ir iš mano krašto žmonių, norėdama susitikti, kas gausia laisų šį ten, kur aš esu kilus. Mano tėvo vardas ir pavardė Juozas Balanosis, o motinos mergautinis vardas Kazlauskaitė (Agota). Tėvas kilęs iš Antakalnio, Kapuono parapijos, o motina — Dvylikio kaimo, Pakuono parapijos. Aš iš Lietuvos išvykau būdamas jauna ir todėl turėjau mažai progos pažinti savo gimines, tik žinau, kad Amerikoje yra mano giminių ir kaimynų. Meldžiu ju parašyti man laiška, už ką busiu visiems dėkinga.

MARIJONA BALNANOSYTE,
(Mary Ausukaitis),
94 Foster Street,
New Haven, Conn.

Palengvinkite Kančias Nuo VIDURIŲ UŽKITEJIMO su skania kramtomą guma vidurių liuosavimui

† Vidurių nevelika? Aitrumas? Galvą skauda? Be gyvumo? Kramtyk Feen-a-mint apsauginą kramtomą gumą vidurių liuosavimui. Turis tuos pačius daugelio daktarų užrašomus vaistus. Milijonai jį naudoja. Imkite Feen-a-mint elnant gult — kaip nurodyta. Jausitės pulkiai ant-rytojaus.

FEEN-A-MINT

"Amerikos valdžia vis

nutylėjus, dumaš eina tas kertinis akmuo, ant kurio Amerika yra pasirijusi statyti ryt dienos tarptautinę santvarką; dumaš eina ir tos milioninės aukos, kurias žmonija yra padėjusi kovodama su pikto prado įjgomis.

Butų tai tolygu grįžimui prie primitivaus "džunglių įstatymo", kur įjega lemia viską.

Tiesa, materialių vertybių mastu matuojant, pati per save Baltijos pakraščio problema nėra didelė problema. Pabaltis nėra nei aukso kasyklų, nei žibalo versmių. Taip pat Pabaltis nėra nei Gibraltaras, nei Suezas. Taip pat vienas ar kitas Pabaltio problemos išrišimas neatsiliepia nei į Amerikos pragyvenimo

indeksą, nei į jos gyvenimo papročius.

Baltijos problema yra svarbi kitu požiūriu, daug svarbesniu ir reikšmingesniu nei aukštas, žibalas ar Amerikos kainų indeksai.

Kel metai atgal ta tema labai vykusiai išsireiškė mažų tautų draugė ir tarptautinio padurumo gynėja Claire Booth Luce, sakydama:

"Baugu pagalvoti, kas nutiks pasauli (ne vien esus, latvius ir ličuvius), jei Baltijos kraštų likimą nulems kiti veiksniai nei moralė, garbė ir tų kraštų gyventojų norai..."

Šiuo posakiu taip pat pa-brėžiame, kad analoginės svarbos turi likimas ir visų kitų šiandien pavergtų tautų. (Užbaiga bus)

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Išdinko Pasirašymui Gegužio 25 Dieną, 1946 Metų

Išmokėtos pomirtinės

LOUIS LASKY, 14 kp., Cleveland, Ohio, gimęs rugp. 25 d., 1885 m., Kalvarijos apskr., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė bal. 12 d., 1909 m., numirė bal. 12 d., 1946 m. nuo thrombosis. Velionio material, Marei Lasky, pomirtinės išmokėta \$300.00

JURGIS ANIULIAUSKAS, 52 kp., Mt. Carmel, Pa., gimęs gruod. 11 d., 1185 m., Makauskų kaime, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė bal. 5 d., 1923 m., numirė rugs. 15 d., 1945 m. plaučių liga. Velionio broliui, Jonui Aniliuskui, pomirtinės išmokėta \$300.00

ONA JURKIENĖ, 133 kp., Milwaukee, Wis., gimus lapkričio 10 d., 1889 m., Gulbiškuose, Resemų apskr. Prie SLA prisirašė lapkr. 9 d., 1919 m., numirė geg. 3 d., 1946 m. kepenų liga. Velionės vyrui, Pranui Jurkui, pomirtinės išmokėta \$300.00

JURGIS ZUKAUSKAS, 183 kp., Hart, Mich., gimęs bal. 18 d., 1887 m., Lingų kaime, Girdiškių parap. Prie SLA prisirašė rugs. 8 d., 1929 m., numirė geg. 2 d., 1946 m. nuo sutruškinto pakaušio. Velionio material, Barborai Zukauskienei, pomirtinės išmokėta \$600.00

MATTHEW KASTANT, 194 kp., Cambridge, Mass., gimęs vas. 16 d., 1889 m., Vilniaus rėd. Prie SLA prisirašė bal. 1 d., 1936 m., numirė geg. 8 d., 1946 m. vėžio liga. Velionio material, Geraldine Kastant, pomirtinės išmokėta \$300.00

Viso \$1,800.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$61,677.47

ANTANAS TAMASKAUSKAS, 20 kp., Union City, Conn., gimęs 1874 m., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė spalio mėn., 1902 m. Nariui prašant ir prisilaikant S. L. A. konstitucijos patvarkymo, Antanui Tamaskauskui išmokėta pusė pomirtinės \$75.00

ALEKSAS GRICIUS, 105 kp., Dayton, Ohio, gimęs birželio 15 d., 1870 m., Raudėnų parapa. Prie SLA prisirašė sausio 1 d., 1920 m. Nariui prašant ir prisilaikant SLA konstitucijos patvarkymo, Aleksui Gričiui išmokėta pusė pomirtinės \$75.00

ANTANAS BRAZINSKAS, 240 kp., Oregon City, Ore., gimęs geg. 1 d., 1872 m., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė gruod. 7 d., 1919 m. Nariui prašant ir prisilaikant SLA konstitucijos patvarkymo, Antanui Brazinskui išmokėta pusė pomirtinės \$75.00

Išmokėtos ligoje pašalpos

P. URBONAS, 4 kp., Sioux City, Iowa. Sirgo 1 savaitę ir 3 dienas \$18.00

K. DEGUTIS, 14 kp., Cleveland, Ohio. Sirgo 8 s. ir 2 d. 50.00

J. TULEIKIS, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 11 s. ir 1 d. 50.25

M. SLAKIENĖ, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 24 s. 108.00

V. VAGNERIENĖ, 51 kp., Bridgeport, Conn. Sirgo 2 s. 18.00

M. DIRSIENĖ, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 7 s. ir 1 d. 21.50

M. GRABAUSKAS, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 5 s. 30.00

R. SIMKONIENĖ, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 11 s. ir 1 d. 67.00

I. NAVICKAS, 60 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 6 s. ir 4 d. 30.00

J. BARŠTIS, 66 kp., Ansonia, Conn. Sirgo 7 s. ir 1 d. 43.00

O. RINKVICIENĖ, 76 kp., Brooklyn, N. Y. Sirgo 14 s. ir 3 d. 79.50

M. JANKUS, 77 kp., Rockford, Ill. Sirgo 1 s. ir 5 d. 22.00

J. VARANAVICIUS, 79 kp., Inkerman, Pa. Sirgo 3 s. 18.00

T. VALASINAS, 79 kp., Inkerman, Pa. Sirgo 11 s. ir 5 d. 35.50

V. PETRAUSKIENĖ, 79 kp., Inkerman, Pa. Sirgo 11 s. 66.00

J. VAIKŠNORAS, 90 kp., Bridgeville, Pa. Sirgo 12 s. ir 5 d. 61.50

P. JOKUBAUSKIENĖ, 101 kp., Paterson, N. J. Sirgo 13 s. 75.00

J. MACULIS, 108 kp., Canton, Ill. Sirgo 7 s. ir 1 d. 42.50

M. MILIAUSKAS, 110 kp., Plains, Pa. Sirgo 12 s. ir 3 d. 73.50

L. VENGELIS, 122 kp., Chicago, Ill. Sirgo 10 s. ir 3 d. 63.00

K. PALUTIS, 143 kp., Scranton, Pa. Sirgo 4 s. 24.00

J. KALINAUSKAS, 164 kp., Frackville, Pa. Sirgo 24 s. 108.00

K. WAITKUS, 192 kp., New Kensington, Pa. Sirgo 8 s. ir 4 d. 52.00

Z. SELKAUSKAS, 207 kp., S. Manchester, Conn. Sirgo 16 s. ir 5 d. 50.50

J. MICIUS, 219 kp., Roslyn, Wash. Sirgo 18 s. ir 5 d. 148.00

J. KUTIZIN, 224 kp., Bulpitt, Ill. Sirgo 2 s. 24.00

J. KUTIZIN, 224 kp., Bulpitt, Ill. Sirgo 6 s. 48.00

J. MARGO, 236 kp., Toronto, Ont., Can. Sirgo 2 s. ir 3 d. 22.50

J. GANIENĖ, 260 kp., Chicago, Ill. Sirgo 24 s. 135.00

O. SCHALLA, 274 kp., Spring Valley, Ill. Sirgo 6 s. ir 2 d. 69.00

A. VITKAUSKAS, 275 kp., Springfield, Ill. Sirgo 2 s. ir 4 d. 32.00

V. PETRUSKA, 285 kp., Linden, N. J. Sirgo 1 s. 12.00

B. TOMKUS, 318 kp., Worcester, Mass. Sirgo 10 s. 60.00

C. STEPHANS, 335 kp., Brooklyn, N. Y. Sirgo 24 s. 108.00

Viso \$1,865.25
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$28,547.50

M. J. VINIKAS,

SLA sekretorius.

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1863, INSURANCE

1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois